

GAZETA TRANSILVANIEI

„Gazeta“ este de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu s6u 2 1/2 galbini mon, sunat6ria.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pertru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala 6 30 cr. val. austr. de fia-care publicare,

Nr. 38.

Brasiovu 31|19 Maiu

1877.

Imperiulu Russiei.

II. Populatiunea. Ce'i lipsesce Rusiei pe langa t6te celelalte avuti immense? Ei lipsesce populatiunea corespondent6ria la nemarginitulu arealu, pe care este intinsu acestu imperiu fora parechia in lume. De altumentrea numerulu locuitoriloru Russiei nici pana astadi nu l'a potutu afla nici insusi gubernulu cu t6ta precisiunea. De acestu lucru inse nu avemu se ne miramu vediendu, ca chiaru in tierile locuite de noi, dupa vreo trei s6u patru recensemente, facute dela 1850 inc6ce prin organele administrative, ajutate de cleruri si de cetatiani luminati, totu s'au stracuratu, cu voia fora voia, mari erori si falsificari. Cu catu mai usioru se p6te intempla ac6sta in imperiulu Russiei, pe unu territoriu asia de intinsu, la pop6ra, dintre care multe ascundu pre catu numai potu adeveratulu numeru alu membriloru familiei. Sub Petru celu mare se numerase mai antaiu in a. 1722 populatiunea Russiei de atunci, d6ra nu se afl6 mai mare c6 14 milli6ne suflete. De aici se p6te judeca, ce numeratura a fostu aceea. In a. 1793 pre candu Russi'a era multu mai mare, facundu-se a cincea revisiune, se aflara 34 milli6ne; in 1811 rezultatulu fu de 42 mill. si in 1816 de 45 milli6ne. In fine, dupa alte cateva recensemente periodice, in a. 1876 numerulu locuitoriloru acestu imperiu f6 stabilitu in modu oficiale asia: In Russi'a europ6na, cu Poloni'a, Finlandi'a, Caucasu, Siberi'a europ6na preste totu 68,227.252. In tierile asiatiche ale Russiei numai 8,783.216.

Sum'a 77,010.468.

Astadi ac6sta cifra trece preste 81 milli6ne de suflete. Mare numeru acesta, si totusi relative la intinderea imperiului intregu este f6rte micu asia, catu in acestu punctu Russi'a se p6te asemena cu staturile americane, in care areale vaste sunt locuite de f6rte pucini 6meni. Russi'a europ6na mai alesu in provinciile din centru totu mai e locuita binisoru, buna-6ra c6 Ungari'a, de cate 2000 pana celu multu 2500 suflete pe 1 mil. □, d6ra luandu cele 49 gubernemente ale Russiei europene unele cu alte se vinu numai cate 710 suflete pe 1 mil. □. Sunt alte gubernete, precumu Vologda, unde locuescu numai cate 135, Olonezu 125, Astrachan 111, Archangel abia 20, 6ra in Siberi'a cate 15 6meni pe 1 mil. □. Din ac6sta rarime de locuitori se esplica si micu numeru alu comunelor mari, alu asia numiteloru cetati s6u urbi, orasie s6u oppide. In acestu punctu mai domina si alta anomalia cunoscuta si pe la noi, ca de es. cubuletie c6 Dev'a, Huned6r'a, Hatiegu, Huiedinu, Sicu, Salinele Sibiiului si alte mai multe cu cate 1000—1500 suflete, locuitorie mai multu sub coperisie de paia si tresthia, ca acestea sunt inaltiate la rangulu de oppide, cine scie in fav6rea carui aristocratu din vechime, candu din contra, comune cu cate 5—6 mii de locuitori c6 Satu-lungu, Resinari, Salisce si altele trecu de sate, c6 ori-ce catunu cu 50—60 suflete. Curatu asia este si in Russi'a, in catu ti s'ar' par6, ca secaturi de aceste le voru fi copiatu unii dela altii. Ac6sta anomalia in Poloni'a este si mai escesiva. Asia vene, ca in cele 49 gubernete europene se numera 596 urbi, 50 possade, cumu ai dice, opide si 1326 mestece, adeca sate privilegiate. Cele mai mari urbi sunt St-

Petersburg, Moscu'a, Varsavi'a, Odess'a, care au locuitori de 100 de mii in susu. Alte 11 au fiacare preste 50 mii, 6ra 42 preste 20 mii locuitori fiacare. In Siberi'a inca sunt 41 orasie mai mari si 1 micu, pentru-ca nu t6ta Siberi'a este ghiati6sa precumu credu unii: si altii. ci intre gradurile 45 si 60 de latime p6te fi locuita prea bine, ca pamentulu produce totu ce numimu cerealii, 6ra paduri in acea parte a Siberiei sunt secularie, preste ac6sta avuti'a Siberiei in minerale au ajunsu a fi de proverbiiu.

Nationalitatile Russiei. Avendu in vedere vastitatea Russiei si marea diversitate climatica, va afla ori-cine de lucru prea firescu, diversitatea populatiuniloru dupa origine, limba, datine in Russi'a este asia de mare, in catu nici in acestu punctu nu se p6te compara cu nici-o parte a lumii. Se numera preste 100 de pop6ra cu 40 de limbi vorbite. Gubernulu russescu imitandu buna-6ra pe alu Prussiei din seculii trecuti, pe alu Austriei si alu Ungariei din secululu nostru a facutu si face neincetatu nenumarate incercari spre ale amalgama adeca a le russifica pe t6te, s6u c6 se dicemu asia, spre a sparge prin legile naturei; pana acumu inse t6te acelea incercari au datu rezultate multu mai pucine decatu se astept6. Impregiurarea ac6sta merita atentiunea n6stra cu atatu mai virtosu, ca gubernulu russescu pe lenga ce dispune de midiu6ce nivellat6rie neasemenatu mai eficaci c6 de es. celu ungurescu, apoi si are a face in parte considerabile cu pop6ra lipsite de ori-ce literatura si civilizatiune, care nu'i potu oppune altu nimicu decatu legea naturei curesistenti'a ei passiva. Esceptiune dela ac6sta facu polonii, germanii si in catuva una parte de mohamedani.

Pop6rale principale ale Russiei sunt:

1. Slavii, anticii locuitori ai Russiei, carii se ramurescu a) in Russi s6u Russiani, c6 poporulu celu mai numerosu decatu t6te celelalte pop6ra ale imperiului adunate intr'o singura cifra, ca-ci numerulu totale alu acestora sta in proportiune catra russi c6 4 catra 11. Subimpartiarea Russiei nationale genetice se face in Russi'a mare s6u alba si Russi'a mica s6u rosia, rutena, rusn6ca. Originea loru este una si aceeaasi, diferu numai in dialectu, buna-6ra c6 nemtii din diverse provincii, s6u c6 italianii din Lombardi'a si Neapole. Cozaccii in partea cea mai mare a loru sunt totu russi ori ruteni, cu dialecte si datine diverse. b) Polonii, c6 poporu principale in Poloni'a propriu disa, in Volhini'a orient., in Podoli'a septemtr., unde sunt amestecati cu rutenii, in Litvani'a si gubernulu Minsk colocuitori cu russi albi. c) Serbi si bulgari slavisati, unii si altii fugiti de tirani'a turc6sca successive dela 1754 inc6ce in epoce diverse.

2. Letii facu partea cea mai mare a locuitoriloru in regiunile, prin care curgu riurile mari Duna si Niema, apoi dealungulu marei baltice, mai alesu in Curlandi'a.

3. Germanii, vecini ai Letiloru si amestecati cu ei dealungulu marei baltice. De altumintrea emigranti si colonisti germani se afla resfirati in t6ta Russi'a, c6 literati, artisti profesionisti, corabieri, lucratori de mine, oficiari, functionari, fabricanti, agricultori.

4. Grecii, mai alesu c6 comercianti sunt ase-

menea respiti prin Russi'a, cei mai multi inse in trei gubernete de catra marea n6gra, in care se afla si romani multi.

5. Iidovii. Cei mai multi sunt in Poloni'a si in gubernetele apusene.

Russi'a mai e locuita de Persiani, Finni s6u Ciudi, de cari se tienu Estii, Livii, Laponii, Samoiedii, Sirienii, Sermii, Ceremisii, Vodianii, Mordoinii, Vogulii. Populatiunile turco-tataresci sunt reprezentate prin numeru mare in Crimea si de aci pana spre Siberi'a. Mongolii pintre cozaccii din regiunile riului Donu si in Siberi'a. Mangiurii, Iucagirii, Coriacii, Cuccii, Camciadalii, Curilii etc. in Siberi'a orientale.

Din t6te aceste pop6ra russii propriu numiti, s6u cumu le mai dicu russii albi, c6 poporu a carui limba este si a statului, se computa in dilele n6stre la 45 de milli6ne. Rutenii si Cozaccii 11 1/2 milli6ni. Polonii (numai cei din Russi'a) preste 4 1/2 milli6ne. Bulgarii si Serbii 800 de mii. Finni 3 mill. 800 mii. Litvani la 1 mill. Leti apr6pe 1 mill. Germani din Germani'a preste 800 de mii. Turco-tatari 4 mill. Munteni din Caucasu 1 mill. 600 mii. Romani la 800 de mii. Jidovi 1 mill. 800 de mii. Mongoli 300 de mii. Georgieni 1 mill. Armenii 350 mii. Greci 60—70 mii. Celelalte pop6ra mai multa semiselbatice, alu caroru numeru nu se scie nici macaru aproximativu dupa nationalitatea loru genetice, le trecemu cu vederea.

(Va urma.)

— „Fremdenblatt“ si Wiener Abendpost“ despre independenti'a Romaniei -si exprimiu opiniunea, cela, ca Austro-Ungari'a nu p6te in principiu se aiba motivu de a lua una atitudine ostila independentiei Romaniei, care prin situatiunea ei geografica ar' fi obligata a se sprijini pe Austro-Ungari'a s. a. „Wiener Abendpost“ inse scrie: Declararea nedependentiei Romaniei se iea din t6te partile in acelu sensu, ca passulu unilateralu alu regimului si camerei din Bucuresci nu p6te intemei6 n6na referintia de dreptu; si de aceea pusetiunea de dreptu de statu a principatelor intr'unite, pana in momentul, in care va fi otaritu Europ'a asupra pretensiunei redicate de Romania, lasa neatinse atatu relatiunile catra P6rta, catu si facia cu laturea europeana. Press'a franceza si italiana inse vorbescu cu complacere despre acestu actu de independentia, care face on6re Romaniei.

— Lui „Wiener Extrablatt“ inse i se scrie din Pesta, ca pentru cele 3 corpuri de observatiune, concentrate la granitiile sudice si sudestice ale monarchiei sub Ringelsheim, Rodich si Szapary se va denumi comandante en chef, fostulu ministru Kuhn; nu se dice inse cu ce ordine si menire de actiune. —

Resbelulu.

Cursulu resbelului la Dunarea de josu se desv6lta incetu, inse se desv6lta cu atatu mai securu. Pana acumu nu potemu se vorbimu despre nice o lupta, ci numai de bomdardamente reciproce, cari in totu casulu inca potu se fia de mare insemnitate pentru desvoltarea resbelului, inse nu sunt decidit6rie. De lupta formale va pot6 fi vorb'a numai in momentul trecerei si dupa trecerea preste Dunare. Si ac6sta trecere din partea trupeloru russesci nu va mai intardi6 multu, fiindu-ca armat'a russa este dej6 concentrata de a lungulu Dunarei cu arip'a stanga la Ismailu, 6ra cea dreapta pana la Turnu-Severinu. Apoi pedec'a ce se ivise prin esundarea riuriloru si chiaru a Dunarei, in

urm'a ploilor indelungate, inca s'a delaturatu, ca-ci de mai multe dile incóce ceriulu s'a inseninatu, sórele de Maiu lúcesce cu tóta poterea sa si apele s'au retrasu intre tiermurii loru naturali.

Totu din caus'a ploilor si a esundarei apelor s'a amenatu si plecarea imperatorei rússescu dela Petruburg la Ploiesci. Inse amanarea fú numai de cateva dile, ca-ci scirile mai nóue spunu, cumu-ca imperatorele va plecá Sambeta in 2 Iuniu st. n. si va sosí la Ploiesci in 7 Iuniu. Lucru firescu, ca curendu dupa aceea se va si fortiá trecerea preste Dunare. Se dice, ca imperatorele Alessandru va remané pe campulu de resbelu pana la fine, precumu a facutu si imperatorele germanu Vilhelmu. — Si acést'a se si póte intemplá, cu tóte ca diurnalele maghiare 'si batu jocu de dinsulu si dicu, ca este soldatu asia de reu, incatu nice o compania n'ar' fi in stare s'o conduca. („Ébredés" dela 29 Maiu.)

— Bombardamentulu s'a inceputu de nou la mai multe puncte. In 20 Maiu armat'a russa a intratu si in Olteniti'a, de unde trupele romane de sub comand'a generalului Manu s'au retrasu catra Calafatu-Craiova, unde este grosulu óstei romane. Se dice apoi, ca curendu dupa aceea russii au deschisu foculu asupra Turtocaiei. Asemenea au inceputu russii se bombardedie si Rusciuculu dela Giurgiu. Apoi se póte, cá pana in momentul de facia se fi inceputu de nou si romanii bombardarea Vidinului dela Calafatu, unde in tempulu din urma s'au transportatu mai multe tunuri de calibru greu si piue, cari s'au asiediati in baterie.

— Se da cu socotél'a, ca russii voru fortiá trecerea preste Dunare si la gur'a Oltului, cam in apropierea de Turnu-Magurelle, deórace de mai multe dile saperii russi aducu pe ap'a Oltului lemnele necesare pentru construirea podului de trecere. —

— Prin intinderea cea mare a liniei de bataia de a lungulu Dunarei poterile Turciei s'au slabitu, s'au slabitu fórté tare. Generalissimulu Kerim pasi'a cu sabi'a cea unгурésca s'a vedintu necesitati a impartí armat'a pre la tóte punctele si a o infundá prin tóte fortaretiel, asiá, incatu abia mai are la dispositiune vr'o 60 de mii soldati, pre cari ar' poté se-i arunce in contra inimicului la campu liberu. Inse cu acestu numeru de armata nu se va poté sustiené multu, deórace russii si romanii, ori si din care parte ar' face ataculu, potu se aiba la dispositiune unu numeru de soldati aprópe indoitu asiá de mare, si afara de acést'a russii dispunu si de tunuri mai multe decatú turcii.

— In demaneti'a dilei de 26 Maiu la 2 óre 55 minute dupa mediulu noptii, locotenentii de marina russi Dubasioff si Siestacoff cu sialup'a romana „Rondunic'a" au facutu se sara in aeru unulu dintre cele mai mari monitóre turcesci; care trecea in braciulu Dunarei numitu Macinu. Russii s'au folositu firesce de torpile, pre cari le-au aruncatu cu o precisiune admirabila.

— Se telegrafédia din Constantinopole cu data din 24, catra „Politische Correspondenz":

O mare manifestatiune a mai multoru mii de softale a avutu locu inaintea camerei. Presiedintele camerei, consimintu a primí o deputatiune din manifestanti, mai inainte de a le permite se si espuna dorintiele loru, mai multi tramisi ai softaleloru cerura destituirea lui Mahmud-pasi'a si a lui Redif-pasi'a, facundu-i responsabili de perderea Ardahanului, apoi inlocuirea lui Muktar-pasi'a si chiamarea lui Midhat-pasi'a.

Presiedintele camerei a promis de a supune cererile softaleloru sultaanului, la care se si duse impreuna cu marele-viziru. Effectulu acestei demarsie a fostu proclamatiunea imediata a starei de asiediu. Mahmud-pasi'a si Redif-pasi'a remanu la potere. Emotiunea poporului cresce. O rescola nu este impossibila.

Damele romane si „Kelet"

Clusiu 24 Maiu.*) „Keletulu" de astadi comunica in articolulu seu de fondu scirea cea sensationala, ca s'aru fi esmisu din Craiova, Bucuresci si mai scie Dumnedieu de unde, proclamatiuni prin Transilvani'a de acea tienóre, cá damele romane se formeze pretotindinea comitete, cu scopulu

*) Refusanduse de dinariale maghiare de aici publicarea acestei rectificari, rogu pe onor. redactiune a „Gaz. Trans." a o primí in colónele sale. Corespond.

de a adná bani si scane pentru vulneratii armatei romane.

In interessulu adevéului tienu de necessariu a rectificá neadeverurile ciprinse in acelu articulu dupa starea factica a lucrului in modulu urmatoriu.

E adevératu, ca comitetulu de dame Sabianu, amintitu in „Keletulu" de astadi, s'a infientiatu; nu e adevératu inse, ca impulsulu spre infientierea acestui comitetu s'ar' fi datu prin proclamatiuni de natura secreta, emisse din Craiova si Bucuresci; — ci starea adevératá a lucrului e, ca din minutulu, in care a prochiamatú Russi'a resbelulu, a pututu prevedé orice omu cu mintea sanatósa, ca fratii nostri romani voru fi necesitati a si aperá si sustiné cu averea si sangele propriu essistenti'a loru. Din „Kelet" si celelalte diurnia maghiare-si castigara cunoscintia damele romane despre aceea, „in ce gradu esorbitantu e de poltróna si ticalósa asia numita armata romanésca" si a fostu ingrigiate, ca armat'a acest'a vá fi la prim'a lovire intru atat'a masacrata de catra eroii marei poteri — turcesci, incatu Romani'a intréga nu va fi capabila de a produce atat'a scama s. c. cata se vá recere pentru vulneratii, cari ar' mai scapá din intemplare cu viati'a.

Ni tienuramu dér' de un'a santa datorintia a intende in privinti'a acést'a mana de ajutoriu fratiloru nostri de preste Carpati. Spre acést'a inse ar' fi fostu un'a provocatiune de acolo cu atat'a mai superflua, fiindu ca ni premersera cu esemplu bunu concetatiunile nóstre de nationalitate maghiara cu luni inante de acést'a, pre candu adunara ele astufeliu de donuri pentru cei, pe cari ii marturisescu de fratii loru, — **pentru turci.**

Nice-aceea nu e adevératu, ca ar' fi refúsatu vreo dama onesta romana de a participá; ci e adevératu aceea, ca astufeliu de comitete filantropice se infientia cu septemani inante de acést'a, numai in Sabiu, ci in tóta Transilvani'a si anume si aici in Clusiu sub presiedinti'a subscrisei, si cumca ele lucréza cu succesu bunu — multiamita „**desceptarii nóstre**" la care apeléza „Keletulu" si care a sositu in fine baremu la „seculu nostru celu frumosu"

Judecat'a asupra acelei giurstari, cumu caracteriséza si denuntia „Keletulu" acésta a nóstra activitate, ce purcede din instinctulu nostru naturalu si din „desteptarea" nóstra, o incredintiamu vercaru omu cultu. Noi dorimu alu incunoscintia pe respectivulu corespondinte numai despre aceea, ca cunoscut'a si pana la ingretiosiare de elu folosit'a arma: terorismulu — s'a tocitu dejá intr'unu gradu asia de mare, incatu nu mai prinde nice la noi-la femei. A trecutu timpulu, dle corespondinte, cá se ne mai póta retiené suspencionarile dtale cele próste si copilaresci dela implinirea datorintieloru nóstre umanitari si crestinesci! Má tocma „desceptarea" (cultur'a) cea adevératá pretinde, cá facundu bine se nu cautamu in faci'a nefericitului. Noi pe candu adunara in tómn'a si érn'a trecuta concetatiunile nóstre de nationalitate maghiara astfeliu de mila pe sém'a — turciloru, imitaramu esemplulu Samaritanului; acumu asceptamu si ve provocamu la revangia si pe dvóstra.

Maria Illiesiu.

Societatea de dame romane in Sabiu.

PROCESSU VERBALU.

Astadi in 17 Maiu 1877 subsemnatele, in faci'a evenimentelor, ce incepu si au inceputu dejá in Orientulu Europei, conduse de simtiementulu de umanitate, au crediutu de a loru sacra detorintia, de a vení cu midiolócele loru possibili in ajutoriulu ostasiloru romani raniti, si usiorarea familielorú celoru caduti in lupta.

Spre acestu scopu au decisu si decidu a instituí unu comitetu esecutivu, constatoriu din o presiedenta, o vice-presiedenta, o cassiera, dóue secretare si 12 persóne. Acestu comitetu se va intruní dupa trebuintia.

Chiamarea comitetului este:

1. de a primí tóte ofertele de ori-ce natura ar' fi ele spre scopulu mai susu disu;
2. de a le inaintá la loculu destinatiunei loru.

Dupa aceste au purcesu imediatu la alegerea comitetului esecutivu, si s'au alesu: presiedent'a Iudith'a Macellariu, vice-presiedent'a Mari'a Hannia, cassier'a Agnes Popa, secretare Caliope Boiu si Mari'a Cosma. Celelalte 12 persóne: Ioan'a Badila,

An'a Bechnitiu, Eleuteri'a Cristea, Mari'a Cuntianu, Sabin'a Brote, An'a Hodosiu, An'a Mog'a, Alessandrin'a Mateiu, Ermin'a Pacurariu, Iosefin'a Pascheviciu n. Dunc'a, Elen'a Popescu si Iosefin'a Racuciu.

La siedintiele comitetului au dreptu a participá cu votu consultativu tóte dómnele contribuitórie.

Dupa aceste processulu verbalu s'a cititu si subscribu.

Datu Sabiiu, ut supra.

Iudith'a Macellariu m. p., An'a Bechnitiu m. p., Mari'a Cosma m. p., An'a Hodosiu m. p., Caliope Boiu m. p., Ermin'a Pacurariu m. p., Mari'a Romanu m. p., Agnes Popa m. p., Iosefin'a Racuciu m. p., Alessandrin'a Mateiu m. p., Anet'a Stoi'a m. p., Mari'a Cuntianu m. p., Sofi'a Popa-Radu m. p., An'a Kremer m. p., Sabin'a Brote m. p., Mari'a Ohnitiu m. p., Mari'a Streulia m. p., Constanti'a Tobiasiu m. p., Elen'a Adamoviciu m. p.

* * *

APELLU CATRA ROMANE.

In faci'a conflagratiunei din Orientulu Europei, conflagratiune ce are se atinga si a atinu dejá pre fratii si surorile nóstre din Romani'a, noi, conduse de simtiulu animei nóstre, si inspirate totudéuna de instinctulu sublimu alu umanitati, nu potemu sta indiferente la ceea ce fratii si surorile nóstre, si sangele nostru, voru avé de a îndurá in acésta mare drama, ce se prepara si s'a inceputu dejá pe frumósele, istoricele si de vechiu sange fumigandele tiermuri ale Danubiului.

Pentru aceea romanele din Sabiu s'au intrunitu astadi cu scopulu de a vení si ele cu midiolócele loru possibili in ajutoriulu ostasiloru romani raniti si in usiorarea suferintieloru familielorú celoru ostasi, cari au caditu séu voru cadé in lupta; si spre acestu scopu si-a formatu unu comitetu esecutivu.

Simtiulu de fice, mame si surori ne impune acésta dorintia.

Anim'a nóstra totudéun'a tremura si s'apasa de durere, candu audimu, ca se face resbelu; pentru-ca ne dóre de sangele ce se vérsa prin poterea armelorú. Dér' candu resbellulu este inevitabilu, atunci anim'a nóstra se deschide si striga ajutoriu pentru cei ce suferu prin foculu armelorú!

Acést'a e totu ce noi potemu face.

Se venimu dér' si se damu ajutoriulu nostru posibilu intru realisarea scopului ce ne-amu propusu. Se ne intr'unimu cu tótele intru a aduce sacrificiuri, pentru scumpu sangele nostru si pentru sacra nóstra religiune.

Invitamu dér' cu iubire pe tóte romanele surori ale nóstre, cari consimtu cu scopulu ce ne-amu propusu, cá se binevoiesca a-si aduce fia-care obolulu seu.

Ofertele se potu face: in bani, in scame, in fasie de panza vechia; fasie de flanelu séu de tifonu nou etc.

Ne permitemu a face atente pe binevoitórele oferente, ca:

1. Fasi'a din panza se aiba o latime de 6 pana la 12 centimetri si lungime de 4 pana la 15 coti. Aceste fasii se rupe ori se taia in lungimea panzei, ér' la capetaile fasiei se notédia cu cernéla, cata lungime are.

2. Fasi'a de flanelu, din flanelle fine si nóue, se rupe in lungime si nu trebuie innadita; lungime si latime cá si cele de panza.

3. Fasi'a de tifonu nou, lungime de 8 coti, latimea de 6 pana la 12 centimetri.

4. Triangule, din panza nóua séu vechia, se se taia din patrate, ale caroru margini se aiba 36 pana la 48 centimetri.

5. Compresse, panza vechia de olanda séu de bumbacu, de latime de 12 centimetri si de lungime dela 12 pana la 36 de centimetri.

6. Scam'a trebuie se fia facuta din panza de atia vechia, curata si móle. Este bine a nu amestécá scam'a cu fire de diferite grosime, ci a asortá fia-care deosebitu in harthia alba si curata. Numai cu degete curate si sanatóse se se lucrédia scam'a: ori-ce necuratiania a scamei póte fi vatematória ranitiloru.

7. Cércéfuri adeca panza vechia de diferite marimi se intrebuintédia multu la greu raniti, cumu si vata fina neintrebuintiata, panza de cauciucu, musiana subtire.

Ofertele sunt a se adressá: la presiedent'a

comitetului Iudith'a Macellariu in Sabiu (Hermannstadt.)

Comitetulu va dá ratiuni in publicu despre ofertele incurse si despre administratiunea acelor'a la locul destinatiunei lor.

Sabiu, 17 Maiu 1877.

Comitetulu.

Fagarasiu, 23 Maiu. Apellulu din „Gaz. Trans.“ Nr. 35 au aflatu resunetulu cuvenitu si la noi. Dómnule romane din Fagarasiu in o adunare, de unu frumosu numeru cercetata, au alesu unu comitetu de 12 membre sub presiedenti'a dnei. Anastasia Popescu.

Scopulu, care este eminentu humanitaru, a veni in ajutorulu soldatiloru romani raniti pre campulu bataliei pentru libertate — contra Semilanei, contra intunerecului, a barbarismului, — care femea romana de anima nu-lu va imbracisia?!

Speramu, ca in scurtu tempu vomu poté arata rezultatele staruintieloru dómneloru nóstre, care la tota ocaziunea s'au aratatu, ca anim'a loru bate pentru fericirea sangelui romanescu. Scamele si alte obiecte de lipsa adunandu-se, se voru tramite dreptulu la spitalulu centrale din Bucuresci.

Apasarea Serbarei de 3/15 Maiu in an. 1877.

La audiulu acestoru cuvente credu, ca fiacare romanu adevratu va tresari deodata si cu man'a pre frunte se va intreba: ce va se-dica acest'a? Dupa cari cugetandu la alte multe apasari din partea domniloru dela potere, si va multiami intrebari cu respunsulu: de securu caus'a va fi vre-una lege unguresca. Nu sciu, déca a existatu vre-unu tempu ori-candu, in care se fi descriu ceneva cu un'a péna fidela trist'a sórte a poporului romanu din Transilvania; dér' de presente inca e tempulu. Acumu inse se ne marginimu la diu'a de 3/15 Maiu... Cu inceputulu an. scol. 1876/7 se publicase un'a lege ministeriale in institutele diu Blajiu, prin care se opresce jun. stud. ori-ce conve-nire de a-si manifesta progressulu, ori-ce serbare nationale, precumu si ori-ce cuventare in memori'a fondatoriloru gimnasiului, ori-ce gratulare impreanata cu conductu in onórea vre-unui barbatu mare, pana si ori-ce petrecere cu saltu-jocu, cumu e ma-e maialulu etc. sub pedépsa de a ne inchide gim-nasiulu, — va se dica ér' cá in anii de in ante de 1848! Junimea stud. s'a incercatu din tóte poteri-le a nu da uitarei acésta serbatória nationale cu tóte solemnitatele ei, dér' nu si-a ajunsu scopulu, ca-ci inca de tempuriu si pana in preser'a maretiei díle i se facú opunere seriósá din tóte partile, candu apoi preste nópte —.. candu muritorii se leganau in bratiile lui Morfeu si fiindu tóte spi-ritele in lineste, alergara pre campulu libertatiei, ducéndu cu sine unu stendardu tricoloru nationalu, pre care 'lu implantara in petr'a suferintiei... es-clemandu: Nu ne blastemati! nu ne defaimati! o strabuni! o antecessori ai nostri! ca-ci de presente nu potemu face mai multu decatu atat'a.... dér' speramu in venitoriu.

Óre Domnii de la carma, de ce nu oprescu si serbatorile loru nationali? siedintiele publice dela societ. maghiare, demonstratiunile, simpatiile cele atatu de ridicule catra unu poporu paganu, catra unu poporu apasatoriu de crestini? De ce nu oprescu si convenirile si vorbirile in onórea lui Kosiuth, con-ductele mai pre la toti mamelucii — precumu si conductele si vorbirile ce le tienu cei din Tergulu Muresiului, Marosvásárhely, pre la mormentele lui Török etc. fosti revolucionari contrari dinastiei domnitórie? Se nu cugete domnii maghiari, ca totu astfelu voru poté dispune. Esemplu e Turci'a, totu apasatori de popóra. etc. Acésta serbare nationale si innocenta nu o voru poté sterpi cu totulu nice odata, ca-ci déca in decursulu celoru 28 de ani s'a sustienutu — pre lenga tóta opunerea, o va serba celu pucinu in internulu seu fiacare rom. adev. Dela acésta nu o va poté abate pre junimea ro-mana nice un'a potere de pre faci'a pamentului, ci mai liusioru voru abate prin legile loru sórele dela cursulu seu, de catu pre nepotii lui Traianu dela ce-si propunu.

In diu'a de 3/15 Maiu Ddiu -si imbracá nar-tur'a in doliu, fulgerele, trasnetele, representandu orecumu tortiele si trescurele din anii precedenti. — In acea di jun. stud. se constrenera prin un'a pu-blicatiune a se presenta si la prelegeri, ceea ce nu sciu cui au de a multiami, legi unguresci séu..... Astufeliu decurse acea di marétiá si santa. O di

sublima! o di incantatória, in care s'au deschisu ceriurile, audinduse versu din inaltime, redicatu: Inaltia-te! o gente romana! tu nobila fica a Ro-me! ca-ci destulu ai suferitu. O di maretia! Óre serbarea ta au apusu pentru totu déun'a?! Tu in care poporulu rom. subjugatu de atati secli strigá unanimu cu poetulu A. M. „Murimu mai bine in lupta, cu gloria deplina — decatu se fimu sclavi éra, in vechiulu nostru pamentu.“ O di santa! ai apusu éra pentru eternitate? Nu! nu! ci ai apusu numai incatu-va, cá cu atata se reinvii, se apari mai stralucitória. Astufeliu a punere nu-mai la a parentia. Inse sperare in venitoriu, ca-ci va veni tempulu si nu e departe, candu gen-tea romana fora nice un'a pedeca si va serba serbatorile nationali cu tóte solemnitatele ei, va fi libera si mare precumu a fostu odinióra.

Blasiu 16 Maiu st. n. 1877. Silviu.

Romania.

Bucuresci, 15 Maiu. Dupa-ce marea cestiune nationale, proclamarea Romaniei de statu independentu, prefacuse tóta tíer'a intr'unu enthu-siasmu generalu, incatu adresele de aderire si consimtire din tóte prefecturele si orasiile nu mai vreu a lua capetu, apoi in diu'a de 10 Maiu a suirei pe tronu a Domnitorului Carolu telegra-mele de gratulare din tóte partile tíerei ér' numai vrea a lua capetu, documentu de marea afectiune de iubire intre tíera si Domnitoriu.

In 12 Maiu marele duce Nicolau fú primitu in Bucuresci la gara de M-sa Domnitoriu si dupa prandiu mersera impreuna la tergulu Mosiloru, cu mare cortegiu, si Dómn'a portá costumu nationalu, unde poporulu jocá calusariulu si alte jocuri na-tionali. In 13 Domnulu si Dómn'a mersera calari la platoulu dela Cotroceni, unde se afla ostassii, cari aparasera pana in 9 Maiu positiunea dela Ol-teniti'a, unde turcii aruncasera vro 600 obuse asu-prale, si solemnelu conferí Mari'a sa medali'a de virtute militaria generalului Manu, cá recunoscintia pentru meritu, asemene aceeasi distinctiune si colon. Peret si oficiariloru de artileria, cari au dirigiatu la Olteniti'a tunurile cu atata precisiune ponendu focu Turtucaiei si standu neclintiti sub bombardarile turcesci. Medali'a militaria si stéu'a Romaniei cl. 5a., inca a fostu impartita intre su-netulu musiciloru. Dómn'a cu man'a sa puse cru-cea si pe peptulu unui bravu, care era ranitu in spi-talu. — Inca totu se mai continua si salutarile pentru proclamarea independentiei si Domnitoriu lu primisce cu multa placere resunetulu din tíera alu votulu corpuriloru legiuitórie.

Conventiunea Romaniei cu Russia.

(Urmare din Nr. 34 si fine.)

Art. 14. Exploatarea retielei romane se va face de catra companiile si administratiunile exis-tinde sub directiunea consiliului mentionatu in ar-ticolulu IX alu conventiunei de facia. Companiile voru fi indemnitate pentru tóte transporturile efec-tuate dupa tarifulu, care se va stabili conformu ar-ticolulu IV. Aceste companii voru fi asemenea des-pagubite pentru tóte stricaciunile cari ar' putea fi comise in materialulu loru prin gresial'a trupelor russe.

Art. 15. Planulu transportulu trupelor, li-vretele de mersulu trenurilor militare, formele si detaliurile rechisitiuniloru de transportu, docu-mentele de comptabilitate si de controlu, termenile si modulu platiei, precumu si reporturile de stabili-tu in timpulu transportulu intre trupele russe si agentii locali ai cailoru ferate romane, voru fi re-gulate immediatu dupa inchiarea conventiunei de facia de catre comissari adhoc. Companiile si admi-nistratiunile cailoru ferate voru fi datóre de a le procura tóte documentele si materialurile necesarii pentru compunerea acestui planu, a livretelor de mersu si detaliuriloru de serviciu si de a le da celu mai mare concursu. Tóte cestiunile de detaliu, re-gulate de catra acesti comissari si consenmate in-tr'o instructiune speciala, care va fi aprobata de siefulu comunicatiuniloru militare alu armatei im-periale si de comissariulu romanu delegatu pe langa densulu, voru fi obligatorii atatu pentru trupele russe catu si pentru impiegatii cailoru ferate.

Art. 16. In timpulu passagiului armatei im-pe-riale, tóte crimele si delictetele, cari ar' fi comise de impiegatii cailoru ferate cu intentiunea de a im-pe-dica séu de a opri transportulu trupelor séu de a pune in periculu securitatea trenurilor militare voru fi pedepsite dupa legile romane esistente si

cu aceasi rigóre cá cumu ar' fi dirigitate contra armatei romane.

Art. 17. Guvernulu romanu acorda armatei russe usulu postelor si telegrafelor statului si companiiloru cailoru ferate cu acelasi titlu, cu care se bucura autoritatile romane, ale caroru cheltueli nu suntu trecute in budgetulu statului. Prin ur-mare depesile oficiale russe voru avea prioritatea asupra corespondintiei private. Pentru a nu im-pe-dica serviciulu ordinariu alu telegrafelor armat'a russe va avea facultatea, ori unde trebuinti'a se va simti, de a lega cu cheltual'a sa de stalpii tele-grafici ai statului si ai companiiloru unu firu telegra-ficu alu ei si de a asedia aparaturi pentru usulu seu particulariu. Aceste fire voru fi padite si con-servate dupa cumu suntu firele romane si fora alta cheltual'a particularia pentru armat'a russe, in sar-cine careia inse voru remanea reparatiunile.

Art. 18. Se va stabili la spatele armatei russe o linia si puncturi de etape (étapes) escep-tandu-se orasiulu Bucuresci, unde nu voru fi trupa russe. Este bine intielesu, ca trupele nu se voru opri de catu acolo unde voru fi silite de trebuin-tiele odihnei séu de obstacole independinte de vo-inti'a loru, si numai pentru timpulu strictu neces-sariu spre acestu sfarsitu. In lungulu liniei si pun-turiloru de etape precumu si pe lini'a miscarii trupelor se voru putea asedia magadii si deposite de hrana, furagiuri, aprovisionamente de ori-ce na-tura, cuptóre pentru pane si pesmeti bucatarii pentru preparatiunea hranei trupelor, etc. Locurile necesarii pentru acestu sfarsitu voru fi angagiate de comissarii armatei russe cu concursulu comissariloru romani, cu aceleasi conditiuni cá si pentru trebu-intiele statului. Se va proceda totu ast-felu in acea ce privesce acuzitiunea materialeloru necesari-rii pentru construirea si instalarea disoloru stabili-mente.

Art. 19. Bolnavii si ranitii armatei russe voru fi tratati si ingrijiti in stabilimente sanitare orga-nisate pentru acestu sfarsitu pe lini'a de comunica-tiune si de etape, ori unde comandantulu-capu russe va gasi indispensabilu, afara de orasiulu Bu-curesci, si pe cata se va putea afara de centrurile mari de populatiune, esceptandu-se spitalurile pen-tru raniti. Autoritatile romane voru da concursulu lor si voru acorda tóte inlesnirile pentru instala-rea stabilimentelor sanitare precumu si pentru in-chirierea edificuriloru necesarii pentru asemenea intrebuintiare. In localitatile, unde nu s'ar gasi spi-tale russe, bolnavii voru poté fi admisi provisoriu, in marginele posibilului in stabilimentele sanitare romane, platinduse cheltuelile de intretinere si de tratamentu.

Art. 20. In localitatile unde o oprire s'ar re-cunósce necesaria in timpulu trecerii trupelor rus-se in conditiunile stipulate prin articolulu 18, aceste trupe se voru bucura de inlesnirile de locu-intia si campamentu, ce li se voru procura prin ingrijirile autoritatiloru locale. Déca prin acestu faptu ar' deveni necesarii, ele voru fi regulate prin o intielegere intre comissarii respectivi.

Art. 21. Pe lini'a de comunicatiune a armatei imperiale, in locuintiele unde necesitatile militare ar' reclama numirea de comandanti de etape russe, acesti comandanti voru comunica cu autoritatile lo-cale prin midilocirea comissariloru romani prevediuti la articolulu II.

Art. 22. Armat'a russe va avea facultatea a stabili poduri si comunicatiuni fluviale la punctu-rile unde se va recunósce necesariu si de a face lucrarile indispensabile pentru a asigura si protege aceste treceri. Guvernulu romanu va pune, pentru acestu sfarsitu, la dispositiunea armatei russe, bar-batii, batelurile etc., ce si va putea procura si pe catu trebuintiele armatei sale ii voru permite, pre-cumu si cantitatea necesaria de lemne de construc-tiune si alte materialuri, cu retributiunea echi-tabila.

Art. 23. Tóte platile de efectuatu cu ocaziu-ne trecerii trupelor russe prin Romania, atatu guvernului princiariu, catu si companiiloru cailoru ferate si particulariloru, voru fi calculate pe basa unitatii monetara romana séu franceza. Se voru po-tea face séu in numaratória, séu prin bonuri in re-gula emanandu dela comandantulu armatei imperi-ale si platibile de cassele acestei armate, in termenu de doue luni celu multu. Form'a bonuriloru, ter-menii, modulu si locurile de plata si de controlu, voru fi regulate si aduse la cunoscenti'a publicului in urm'a unei intielegeri intre comandantulu capu alu armatei russe si comissariulu generalu romanu.

Art. 24. Guvernulu romanu acorda guvernulu

